

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie 6.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie 6 wynikają z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania.

HISTORIA Program nauczania Szkoła podstawowa Klasy 4–8 Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ I. EUROPA I ŚWIAT W XVI WIEKU						
1. Wielkie odkrycia geograficzne Zagadnienia 1. Przyczyny odkryć geograficznych. 2. Podróże Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę: 1492; • zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; • wskazuje na mapie trasy 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie: jedwabny szlak; • wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; • zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzega znaczenie zmian 	VIII. 1) 2)

	<p>podróży</p> <p>K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana</p>					
<p>2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Plemiona zamieszkujące Amerykę w okresie prekolumbijskim.</p> <p>2. Podboje konkwistadorów.</p> <p>3. Skutki odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; • wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; • wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć geograficznych; • wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o dokonaniach Inków i Azteków 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy 	VIII. 1) 2)
<p>3. Kultura odrodzenia we Włoszech</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narodziny nowych idei we Włoszech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie termin humanizm; • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> • na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; • wskazuje podobieństwa między sztuką 	IX. 1)

2. Cechy renesansu. 3. Mistrzowie odrodzenia.	najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu; • wskazuje na mapie Włochy	i Rafaela			renesansu i starożytności	
4. Humanizm w Europie i przewrót kopernikański Zagadnienia 1. Upowszechnienie druku. 2. Przewrót kopernikański. 3. Erazm z Rotterdamu i jego poglądy.	• wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska); • wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy	• opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu	• opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury; • omawia odkrycie Mikołaja Kopernika	• rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika	• analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi	IX. 1)
5.Reformacja Zagadnienia 1. Przyczyny reformacji. 2. Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech. 3. Wystąpienie Marcina Lutra.	• potrafi wskazać datę początku reformacji; • zna dokonania Marcina Lutra; • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm,	• wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; • zna dokonania Jana Kalwina	• wymienia przyczyny reformacji; • przedstawia skutki reformacji; • opisuje wojny religijne oraz ich skutki	• dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; • dostrzega różnorodność przyczyn	• analizuje przyczyny wojen religijnych; • wskazuje zmiany, które zaszły w Europie	IX. 2)

4. Jan Kalwin i jego poglądy. 5. Wojny religijne. 6. Powstanie anglikanizmu.	protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji	i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej		reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa	w związku z reformacją	
6. Reforma katolicka Zagadnienia 1. Sobór w Trydencie i jego postanowienia. 2. Działalność inkwizycji. 3. Jezuici i ich działanie. 4. Skutki dwóch reform chrześcijaństwa.	• wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka	• zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów	• omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze	• rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła	• porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach	IX. 3)
Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI wieku Zagadnienia 1. Wielkie odkrycia	• omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku	• wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego okresu; • wyjaśnia pojęcia:	• przedstawia przyczyny i skutki: reformacji, reformy katolickiej,	• rozumie i uzasadnia przełomowy charakter: udoskonalenia druku, ustaleń	• porównuje początek nowożytności z poprzednimi epokami, omawia zmiany,	VIII. 1) 2) IX. 1) 2) 3)

<p>geograficzne i ich konsekwencje.</p> <p>2. Humanizm i przewrót kopernikański; renesans i jego twórcy.</p> <p>3. Reformacja i reforma katolicka.</p>		<p>renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, kontrreformacja</p>	<p>odkryć geograficznych</p>	<p>Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra</p>	<p>które zaszły w XVI wieku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ starożytności na sztukę i postrzeganie świata w renesansie 	
<p>Sprawdzian 1. Europa świat w XVI wieku</p>						
<p>DZIAŁ II. POLSKA W XVI WIEKU</p>						
<p>7. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wojny Polski z państwem moskiewskim.</p> <p>2. Likwidacja państwa zakonnego i powstanie Prus Książęcych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; • zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów 	<p>IX. 4) 5)</p>

3. Włączenie Mazowsza do Korony. 4. Powstanie floty bałtyckiej.	pruski; • zna datę hołdu pruskiego		w Krakowie w 1525 roku			
8. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja nihil novi i jej znaczenie. 2. Funkcjonowanie sejmu. 3. Szlachta i jej państwo.	• rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie; • określa wiek, w którym ukształtował się sejm	• opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; • wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów	• rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; • omawia znaczenie szlachty w państwie	• potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce	• porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy	IX. 4)
9. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów Zagadnienia 1. Przyczyny zawarcia unii.	• wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii	• wymienia postanowienia unii lubelskiej	• zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii	• rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów	• porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii	IX. 8)

2. Unia lubelska i jej postanowienia.	<p>realnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów 				z perspektywy polityki zagranicznej i wewnętrznej	
<p>10. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Zasady wolnej elekcji. 2. Wybór Henryka Walezego na króla Polski. 3. Stefan Batory drugim królem elekcyjnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; • wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; • omawia rządy dwóch pierwszych elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy królewskiej; • rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wady i zalety elekcyjnego oboru władcy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną 	X. 2) 3)
11. Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi 	IX. 6)

<p>Rzeczypospolitej w XVI wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Handlowe związki Rzeczypospolitej z Europą Zachodnią.</p> <p>2. Folwarki szlacheckie i pańszczyzna.</p> <p>3. Polskie monety.</p>	<p>pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; • pokazuje na mapie Gdańsk 	<p>w Rzeczypospolitej rozwinęła się produkcja zboża i handel tym towarem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała 	<p>znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki</p>	<p>i uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty</p>	<p>uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej</p>	
<p>12. Rzeczpospolita wielu narodów i religii</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narody i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p>2. Tolerancja religijna w Rzeczypospolitej.</p> <p>3. Lwów – miasto wielu religii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; • wymienia religie i wyznania XVI- 	<ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; • rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej mieszkało wiele mniejszości narodowych; • omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie 	<p>X. 1)</p>

	wiecznej Rzeczypospolitej					
13. „Złoty wiek” kultury polskiej Zagadnienia 1. Język polski w piśmie. 2. Polscy twórcy renesansowi. 3. Zamość – renesansowe miasto idealne.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnieni a druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne” 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje renesans w Polsce i Europie 	IX. 7)
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI wieku Zagadnienia 1. Polska pod rządami ostatnich Jagiellonów.	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku; • wymienia narody, religie i wyznania Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów; • opisuje mechanizmy wolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej; • wskazuje przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej 	IX. 4) 5) 6) 7) 8) X. 1) 2) 3)

2. Szlachta przejmuje rządy w Polsce. 3. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 4. Pierwsze wolne elekcje. 5. Kultura, gospodarka, religie w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	Obojga Narodów	elekcji	nazywania XVI stulecia „złotym wiekiem” kultury polskiej		przemiany	
Sprawdzian 2. Polska w XVI wieku						
DZIAŁ III. EUROPA I POLSKA W XVII WIEKU						
14. Monarchia absolutna we Francji Zagadnienia 1. Narodziny absolutyzmu. 2. Ludwik XIV i jego rządy. 3. Francja staje się mocarstwem. 4. Wersal – siedziba Króla Słońce.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; • wie, kiedy panował Ludwik XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; • opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy monarchii absolutnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; • wyjaśnia, dzięki czemu Francja stała się potęgą w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną 	XII. 1)
15. Anglia na drodze ku	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje 	XII. 1)

<p>monarchii parlamentarnej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Konflikt króla z Parlamentem.</p> <p>2. Wojna domowa.</p> <p>3. Anglia republiką.</p> <p>4. Wspaniała Rewolucja.</p> <p>5. Powstanie Wielkiej Brytanii i jej ustrój.</p>	<p>do rewolucji w Anglii;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>; zna postać Olivera Cromwella; wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji 	<p>zachodzące w Anglii, gdy była republiką;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” 	<p>dłaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu</p>	<p>o powstaniu Wielkiej Brytanii;</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii 	<p>sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku i demokrację szlachecką</p>	
<p>16. Początki panowania Wazów i wojny z Rosją</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Objęcie polskiego tronu przez Zygmunta III Wazę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna postacie: Zygmunta III Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra Samozwańca; wskazuje na 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; zna okoliczności objęcia tronu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III 	<p>XI. 1) 4)</p>

<p>2. Dymitr Samozwaniec i interwencja polska w Rosji.</p> <p>3. Zajęcie Kremla przez Polaków.</p> <p>4. Pokój w Polanowie.</p>	<p>mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą powołania na tron Zygmunta III Wazy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: samodzierżawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; • zna daty: 1610, 1612, 1634 	<p>Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim 			<p>Wazy</p>	
<p>17. Powstanie kozackie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kolonizacja Ukrainy.</p> <p>2. Kozacy i ich życie.</p> <p>3. Przyczyny wybuchu powstania kozackiego.</p> <p>4. Powstanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; • zna postać Bohdana Chmielnickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania kozackiego; • wskazuje na mapie bitwy, które stoczono podczas powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; • zna skutki rozejmu w Andruszowie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny sukcesu powstania; • wskazuje przyczyny i skutki zbliżenia się 	<p>XI. 2) 4)</p>

Chmielnickiego.					Kozaków i Rosji	
18. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-szwedzkich. 2. „Potop”. 3. Walka ze Szwedami. 4. Pokój w Oliwie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; • zna pojęcia: potop, hetman; • wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; • omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; • rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące 	XI. 1) 3) 4)
19. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku Zagadnienia 1. Kryzys gospodarczy. 2. Kryzys polityczny. 3. Liberum veto i jego skutki. 4. „Złota wolność” i jej skutki.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w Rzeczypospolitej w XVII wieku 	XI. 5)

<p>20. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny wojen polsko-tureckich. 2. Traktat w Buczaczu. 3. Bitwa pod Chocimiem. 4. Bitwa pod Wiedniem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; • wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; • rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; • wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wojen polsko-tureckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; • rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie traktatu w Buczaczu, rozumie, dlaczego nazywano go haniebnym; • omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; • rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” 	<p>XI. 1) 4)</p>
<p>21. Barok i kultura XVII wieku w Europie i Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Cechy baroku w sztuce. 2. Kościół i władcy –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie; • wyjaśnia pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego; • omawia początki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej 	<p>XI. 6)</p>

<p>mecenasi barokowej sztuki.</p> <p>3. Architektura baroku.</p> <p>4. Sarmatyzm.</p> <p>5. Początki nietolerancji religijnej.</p>	<p>barok, sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku 		<p>nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny</p>			
<p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p>Europa i Polska w XVII wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Monarchia parlamentarna i monarchia absolutna w Europie.</p> <p>2. Wojny Rzeczypospolitej w XVII wieku.</p> <p>3. Barok i sarmatyzm.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku; • zna postacie władców i wodzów polskich w XVII wieku; • wie, kim byli Ludwik XIV i Oliver Cromwell 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu wojen toczonych przez Rzeczypospolitej w XVII wieku; • przedstawia przejawy kryzysu na ziemiach polskich w XVII wieku; • omawia sztukę barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką; • opisuje monarchię 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii w XVII wieku 	<p>XI. 1) 2) 3) 4) 5) 6) XII. 1)</p>

		absolutną we Francji i parlamentarną w Anglii, wymienia postacie i wydarzenia związane z kształtowaniem się tych ustrojów				
Sprawdzian 3. Europa i Polska w XVII wieku						
DZIAŁ IV. EUROPA I ŚWIAT W XVIII WIEKU						
22. Kultura oświecenia Zagadnienia 1. „Stulecie światła”. 2. <i>Wielka encyklopedia francuska</i> . 3. Absolutyzm oświecony. 4. Rozwój szkolnictwa i odkrycie dziecka. 5. Rozwój gospodarki, nauki i techniki.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: „stulecie światła”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony; opisuje wynalazki 	<ul style="list-style-type: none"> zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza; podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązkowego szkolnictwa; omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata 	XII. 2) 3)

	oświecenia					
23. Prusy, Austria, Rosja – absolutyzm oświecony Zagadnienia 1. Armia pruska. 2. Reformy Fryderyka II. 3. Austria Józefa II. 4. Rosja za Piotra I.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów 	XII. 4)
24. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Zagadnienia 1. Osadnicy w Ameryce. 2. Stosunki między Anglią a koloniami. 3. Herbatka bostońska.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; omawia system sprawowania 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce 	XIV. 1) 2) 3)

<p>4. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p>5. Polacy w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p>6. Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</p>	<p><i>niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; • zna postacie Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina 		<p>władzy w Stanach Zjednoczonych</p>			
<p>25. Wielka Rewolucja Francuska</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny rewolucji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji 	<p>XV. 1) 2)</p>

<p>we Francji.</p> <p>2. Wybuch rewolucji – zdobycie Bastylii.</p> <p>3. Powstanie monarchii konstytucyjnej.</p> <p>4. Proces i ścięcie króla Ludwika XVI.</p>	<p><i>Deklaracja praw człowieka i obywatela;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; • zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny 	<p>w państwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej 			we Francji	
<p>26. Francja republika</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wojna w obronie rewolucji.</p> <p>2. Terror jakobiński.</p> <p>3. Obalenie rządów jakobinów.</p> <p>4. Bilans rewolucji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; • charakteryzuje Francję jako republikę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; • przedstawia skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; • ocenia skutki rewolucji 	XV. 1) 2)
<p>Lekcja powtórzeniowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega 	XII. 2) 3)

<p>Europa i świat w XVIII wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Monarchie absolutyzmu oświeconego.</p> <p>2. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki.</p> <p>3. Wielka Rewolucja Francuska.</p>	<p>Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, Jerzego Waszyngtona, Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Benjamina Franklina</p>	<p>monarchie absolutyzmu oświeconego</p>	<p>przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość Stanów Zjednoczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji we Francji 	<p>oświecenia na funkcjonowanie państwa</p>	<p>wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące w Europie i na świecie</p>	<p>4) XIV. 1) 2) 3) XV. 1) 2)</p>
<p>Sprawdzian 4. Europa i świat w XVIII wieku</p>						
<p>DZIAŁ V. POLSKA W XVIII WIEKU</p>						
<p>27. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy saskie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Unia personalna Rzeczypospolitej i Saksonii.</p> <p>2. Wojna północna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; • rozumie pojęcia: traktat trzech 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; • wskazuje próby reform 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji 	<p>XIII. 1) 2) 3) 4)</p>

<p>3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji.</p> <p>4. Walka o tron.</p> <p>5. Anarchia czasów saskich.</p> <p>6. Próby reform w Rzeczypospolitej.</p>	<p>czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia</p>	<p>w Rzeczypospolitej</p>	<p>dla Rzeczypospolitej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów 			
<p>28. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Elekcja Stanisława Poniatowskiego i jego pierwsze reformy.</p> <p>2. Stosunki Rzeczypospolitej z Rosją.</p> <p>3. Konfederacja barska.</p> <p>4. I rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne; wymienia państwa biorące udział w I rozbiórze Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; opowiada o konfederacji barskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawy Rzeczypospolitej i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta 	<p>XVI. 1) 2)</p> <p>XVII. 1)</p>

	<p>traktatu rozbiorowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Stanisława Augusta Poniatońskiego i Tadeusza Rejtana 					
<p>29. Reformy stanisławowskie</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Próby reform. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Zmiany w Warszawie. 4. Ożywienie gospodarcze. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych; • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia próby reform podjęte przez Stanisława Poniatońskiego; • opisuje zmiany w Warszawie, zna najważniejsze budynki wzniesione w okresie rządów Stanisława Augusta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w gospodarce i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej stanisławowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji za rządów Poniatońskiego 	XVI. 1) 5)
<p>30. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Sejmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje założenia ustrojowe 	XVI. 1) 3)

<p>Zagadnienia</p> <p>1. Sejm Wielki. 2. Stronnictwa na sejmie. 3. Konstytucja 3 maja.</p>	<p>zwołano sejm i uchwalono konstytucję</p>	<p>Wielkiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; • omawia postanowienia Konstytucji 3 maja 	<p>państwa</p>	<p>konstytucji dla funkcjonowania państwa</p>	<p>Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów</p>	
<p>31. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wojna polsko-rosyjska w 1792 roku. 2. II rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej; • wymienia państwa biorące udział 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej 	<p>XVI. 4) XVII. 1)</p>

	<p>w II rozbiórce Rzeczypospolitej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku II rozbióru 					
<p>32. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybuch powstania kościuszkowskiego. 2. Walki w Warszawie i Wilnie. 3. Uniwersał połaniecki. 4. Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania. 5. III rozbiór Rzeczypospolitej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbióru Rzeczypospolitej; • zna postacie Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego; • rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; • wymienia główne bitwy insurekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; • rozumie przyczyny klęski powstania i upadku Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego 	<p>XVII. 1) 2) 3)</p>

6. Czy Rzeczpospolita musiała upaść?	kosynierzy					
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII wieku Zagadnienia 1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów. 2. Rzeczpospolita za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. 3. Konstytucja 3 maja i powstanie kościuszkowskie – próby ratowania niepodległości Rzeczypospolitej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia konstytucji, powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację w Rzeczypospolitej pod rządami dynastii Wettinów; • przedstawia reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego; • opowiada o próbach zachowania niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim) 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; • omawia przyczyny i skutki rozbiorów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli nad Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje różne postawy wobec prób ocalenia niepodległości Rzeczypospolitej 	XIII 1) 2) 3) 4) XVI 1) 2) 3) 4) 5) XVII. 1) 2) 3)
Sprawdzian 5. Polska w XVIII wieku						
DZIAŁ VI. EPOKA NAPOLEOŃSKA						

<p>33. Napoleon Bonaparte tworzy nowy ład w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys we Francji. 2. Objęcie władzy przez Bonapartego. 3. Francja cesarstwem. 4. Zwycięstwa nad Prusami, Rosją i Austrią. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; • rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonapartego; • wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona; • rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reformy Bonapartego i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji 	<p>XVIII. 1)</p>
<p>34. Napoleon a sprawa niepodległości Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie Legionów Dąbrowskiego. 2. Księstwo Warszawskie. 3. Wojna 1809 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napoleona wobec Polaków 	<p>XVIII. 2) 3) 4)</p>

	<p>Warszawskie na mapie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postać i dokonania księcia Józefa Poniatowskiego 					
<p>35. Upadek Napoleona</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Europa pod rządami Napoleona.</p> <p>2. Wyprawa Napoleona na Rosję.</p> <p>3. Bitwa narodów i abdykacja Napoleona.</p> <p>4. Sto dni Napoleona.</p> <p>5. Napoleon i Polacy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; • rozumie znaczenie epoki napoleońskiej dla historii Europy 	XVIII. 1) 4)
<p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p>Epoka napoleońska</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Hegemonia Francji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego; • wie, kiedy i gdzie 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonia 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej 	XVIII. 1) 2) 3) 4)

<p>w Europie. 2. Napoleon a sprawa polska. 3. Ocena Napoleona.</p>	<p>powstały Legiony Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy; • wie, w jakich okolicznościach powstał polski hymn</p>		<p>w Europie; • przedstawia przyczyny i skutki powstania Księstwa Warszawskiego, opisuje sposób sprawowania władzy</p>			
<p>Sprawdzian 6. Epoka napoleońska</p>						